

що знижують увагу та швидкість реакції : закон України від 07.07.2016 № 1446-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1446-19>

3. Як штрафують п'яних водіїв в Європі // Ukr.Media : сайт. URL: <https://ukr.media/auto/265345>

**Побідинський Ростислав Сергійович**  
слухач магістратури факультету підготовки  
фахівців для підрозділів превентивної діяльності  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

### **ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

Соціально-економічна і політична обстановка в Україні характеризується загостренням проблем забезпечення публічної безпеки. Об'єктивні закономірності ускладнення відносин у сфері публічної безпеки визначають особливі вимоги до їх нормативно-правового регулювання, покликаною впорядкувати соціальні процеси в цій сфері адекватно до реальних загроз. На цьому шляху державного розвитку позитивним є прийняття Радою національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року Стратегії національної безпеки України, видання законів і підзаконних нормативних правових актів, що регулюють різні відносини щодо безпеки, що утворюють відокремлені сфери публічної безпеки, – безпеку дорожнього руху, техногенну безпеку тощо. Дослідження нормативно-правового регулювання у зазначеній сфері Європейського Союзу та країн-членів ЄС має пріоритетне значення у контексті адаптації національного законодавства.

Питанням нормативно-правового регулювання і забезпечення безпеки в сучасній правовій літературі приділено достатню увагу. Вищевказане висловлювання підтверджується науковими дослідженнями з цієї проблематики: В. Б. Авер'янова, О. М. Бандурки, А. В. Басова, Ю. П. Битяка, Н. П. Бортник, І. П. Голосніченка, В. К. Колпакова, Ю. М. Козлова О. В. Кузьменко, С. О. Кузніченка, В. Л. Ортинського, О. І. Остапенка, В. М. Плішкіна, О. П. Рябченко, Ю. О. Тихомирова і інших. Однак у сфері нормативно-правового забезпечення публічної безпеки України дослідні роботи переважно стосуються громадської та суспільної безпеки чи зосереджені на окремих аспектах цього явища. В дослідженнях проблем нормативно-правового забезпечення безпеки не завжди враховується аналіз зарубіжного законодавства, не приділено належної уваги організаційно-правового аспекту забезпечення безпеки.

У Законі України «Про Національну поліцію» на органи поліції покладається завдання забезпечення публічної безпеки [1].

Тому питання нормативно-правового регулювання у сфері боротьби із загрозами публічної безпеки в законодавстві європейських країн становлять інтерес. Зокрема, серед них особливе місце займають стратегії національної безпеки.

Європейська стратегія безпеки сформульована в документі «Безпечна Європа у світі, який повинен стати «кращим» і представлена в Салоніках 20 липня 2003 року [2], в ній відмовилися від визначення понять «національна безпека», «загрози національній безпеці», водночас у названому вище документі перераховані конкретні види загроз безпеці:

Перша загроза – тероризм, який загрожує життю та здоров'ю громадян, основним базовим цінностям демократичного суспільства (відкритості, толерантності). Пізніше задля розвитку стратегії були прийняті Європейська антитерористична стратегія (2005 р.), План боротьби з тероризмом і кіберзлочинами на 2015–2020 рр. Європейського Союзу [3; 4].

Попередження, захист, переслідування і реагування – є пріоритетними напрями діяльності країн-членів Європейського Союзу у сфері боротьби з тероризмом (запобігання; захист; переслідування (впровадження); реагування) [5, с. 70].

У Європейській антитерористичній стратегії під попередженням розуміють вплив на причини та умови, що сприяють радикалізації населення і залученню до терористичної діяльності.

Під захистом Європейська антитерористична стратегія має на увазі захист населення та інфраструктури через підвищення рівня безпеки кордонів, транспорту та інших об'єктів життєзабезпечення. У зв'язку з цим, зокрема, передбачається: запровадження системи біометричних паспортів; розроблення та впровадження нового покоління Шенгенської інформаційної системи; введення загальних стандартів забезпечення авіаційної безпеки і безпеки на морі.

Під переслідуванням Європейська антитерористична стратегія розуміє здійснення діяльності, спрямованої на припинення і розслідування злочинних проявів тероризму, зокрема на стадіях приготування і замаху, а також перекриття каналів фінансування тероризму. У зв'язку з цим передбачається: продовжити роботу з уніфікації національних законодавств на підставі норм міжнародних договорів; активізувати діяльність Євроюсту і Європолу, поліцейської служби Європейського Союзу [6].

Друга загроза – поширення зброї масового ураження. Для розвитку Європейської стратегії безпеки прийнята Європейська стратегія боротьби з розповсюдженням зброї масового ураження.

Незважаючи на те, що таку діяльність здійснює вузьке коло країн і груп, вони можуть взаємодіяти, обмінюючись інформацією і технологіями поза межами міжнародних договорів і контролю. Доступність зброї масового

ураження підвищує ризик його використання як окремими державами, так і терористичними групами.

У цих умовах необхідне формування єдиного, узгодженого конвенційного механізму здійснення контролю над розробленням, виробництвом, накопиченням ядерних матеріалів, радіоактивних речовин або джерел радіоактивного випромінювання. Наявність ядерної зброї у держав, які не є учасниками договорів про нерозповсюдження ядерної зброї, істотно підвищує ризик його застосування.

Третя загроза – слабкі держави – організована злочинність. Неєфективне управління державою, соціальні конфлікти, незаконні збройні формування – все це сприяє ослабленню державних інститутів, і, як наслідок, посиленню організованої злочинності. Як пріоритетні цілі в Європейській стратегії безпеки виділено розширення зони безпеки навколо Європейського Союзу. У документі наголошено, що політична, економічна стабільність у державах, які територіально межують з країнами Європейського Союзу, є надзвичайно важливим фактором для забезпечення європейської безпеки.

Суттєвим чинником, який впливає на європейську безпеку, є посилення міжнародного порядку, який залежить від ефективної системи багатосторонніх договорів. У зв'язку з цим особливого значення набуває формування системи міжнародних інститутів, спрямованих на забезпечення безпеки. У цьому випадку не можна недооцінювати роль Організації Об'єднаних Націй, Світової організації торгівлі, міжнародних фінансових інститутів, а також Міжнародного кримінального суду. Європейська стратегія національної безпеки особливе значення надає трансатлантичному співробітництву (у формі членства в НАТО), діяльності регіональних структур (ОБСЄ, Рада Європи, АСЕАН) [2].

Стан міжнародного правопорядку залежить від видів політичних (демократичних) режимів, що його забезпечують. Ефективне державне управління, низький рівень корупції, повага до прав і свобод людини та громадянина, верховенство права на національному рівні – ось засоби, що гарантують міжнародну стабільність.

Отже, зарубіжний досвід нормативно-правового регулювання забезпечення безпеки у межах теорії забезпечення публічної безпеки являє собою комплекс взаємопов'язаних понять публічної безпеки як правової категорії, адміністративно-правового забезпечення публічної безпеки, організаційно-правового механізму забезпечення публічної безпеки, загрози публічній безпеці. Організаційно-правовий механізм нормативно-правового забезпечення публічної безпеки України з урахуванням досвіду зарубіжних країн у теоретико-методологічному плані ґрунтується на відповідних концептуальних положеннях і як специфічний напрям державної політики не обмежує свою дію лише правоохоронної сферою державного управління і складається з сукупності економічних, правових, організаційних та інших заходів щодо попередження та припинення загроз публічній безпеці,

ліквідації наслідків їх проявів і органічно пов'язаний з соціально-економічними, адміністративно-правовими реформами.

1. Закон України «Про Національну поліцію». [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19> від 02.07.2015 № 580-VIII

2. Безопасная Европа в мире, которая должна стать лучше. Европейская стратегия безопасности. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/031208ESSIIRU.pdf>

3. The European Union Counter-Terrorism Strategy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://ue.eu.int/uedocs/cms\\_Data/docs/pressdata/en/jha/87257.pdf](http://ue.eu.int/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/jha/87257.pdf).

4. Communication from the commission to the european parliament, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions. The European Agenda on Security Strasbourg, 28.4.2015 COM (2015) 185 final [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/basicdocuments/docs/eu\\_agenda\\_on\\_security\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/basicdocuments/docs/eu_agenda_on_security_en.pdf)

5. Леонов Б. Д. Композитна стратегія протидії мережевим та гібридним викликам сучасного тероризму / Леонов Б. Д., Рижов І. М. // Правова інформатика: наук.-практ. журнал. – 2015. – № 1(45). – С. 68–73.

6. Європол [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.europol.europa.eu/>

**Проценко Діана Олександрівна**

курсант 2-го курсу  
факультету економіко-правової безпеки  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ**

У сучасних умовах активізувалася необхідність дослідження великого кола питань, пов'язаних з поліцейською діяльністю в рамках модернізації правоохоронної системи, оскільки необхідною функцією поліції є забезпеченням безпеки людини, попередження злочинів, підтримання громадського спокою та громадського порядку, тому дана проблематика потребує ґрунтового аналізу та осмислення для надання практичних рекомендації для удосконалення системи підготовки поліцейських. Набір функцій, здійснюваний поліцією достатньо широкий, але основною функцією поліції, ми вважаємо, вміння своєчасно запобігти злочинам і різним правопорушенням, тобто застосування превентивної роботи під час виконання службових завдань.

Після прийняття Закону України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 р. змінюється назва підрозділів громадської безпеки Міністерства внутрішніх справ України на нову – «превентивна діяльність». Згідно з визначенням в академічному словнику української мови термін